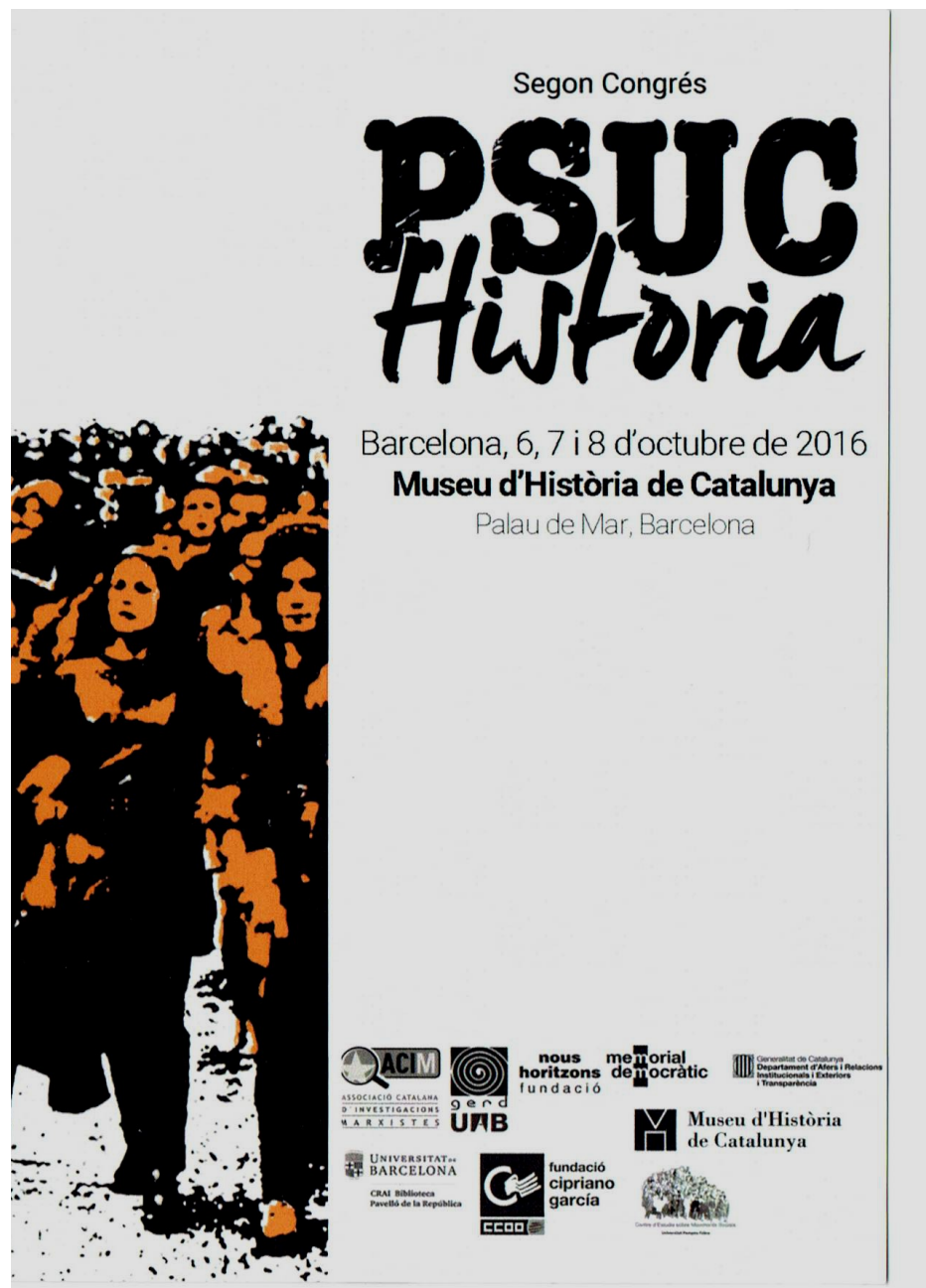
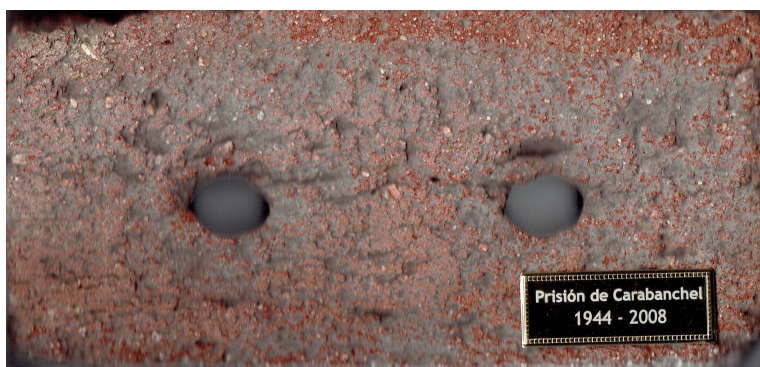
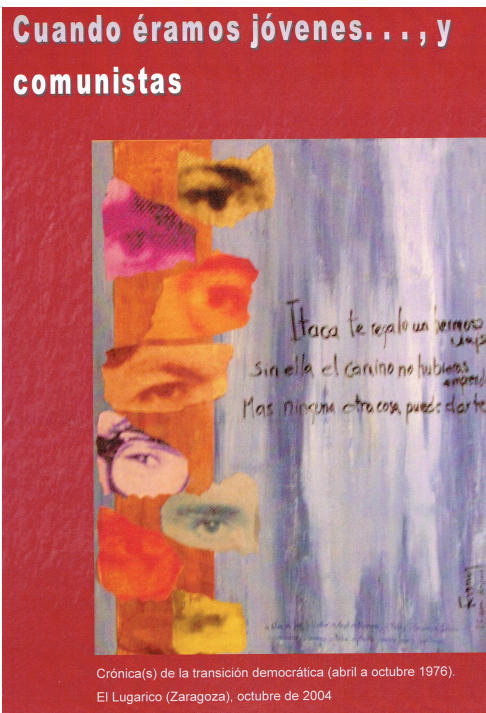

Dissabte, 8 d'octubre de 2016

Comunicació presentada per Domènec Martínez, sociòleg

Transició: 1976. JCC/UJCE, la lluita per la llibertat

Maó de la Presó de Carabanchel. Obsequi de Mercedes Gallizo, *Secretaria general de instituciones penitenciarias* (2004/2011), a Víctor Viñuales.

Notes de presentació oral al Museu d'Història de Catalunya, a la sessió del dissabte 8 d'octubre.

“Som en temps d'aniversaris: els 80 del PSUC, els 101 de la Neus Català, el 10è de la mort de l'AGD, el Guti. Permeteu-me un breu preàmbul: la JSU (fruit de les joventuts comunistes i socialistes) es va constituir el 5 de juny del 36, anticipant-se a la creació del propi PSUC. Una generació que es va implicar a fons en la lluita contra el feixisme a Catalunya i a Europa. Francesc Boix (que va testimoniar amb les seves fotos l'horror de l'holocaust) o Neus Català, són alguns d'aquells militants resistents de la JSU. Un país com el nostre, que aspira a obrir un procés constituent, hauria de tenir-los com a referents ètics i morals i estudiar-los a les escoles. Amb més raó quan hem vist aquest estiu alguns pronunciaments “qüestionant” l'oportunitat del lloc i de l'espai (El Born) per determinades exposicions sobre la memòria de la lluita antifranquista. Una memòria que no encaixa en la èpica *patriotera* dominant en aquest moment.

Amb aquesta comunicació vull **reivindicar tres coses**: La **presència de la JCC en aquest combat per la llibertat i la justícia social** durant els anys 60 i 70. **Treure de l'anonimat centenars, milers de joves que no es van resignar** durant la llarga nit del franquisme, i es van implicar, amb diferents formes i intensitats en aquest combat amb tot el que això comportava. I tercer, **per fer pedagogia en els nous temps: contra la banalització de la dictadura i les actituds nihilistes** que identifiquen i equiparen la situació actual (sens dubte deficitari en qualitat democràtica) amb un règim totalitari. Actituds que ignoren que els drets d'avui (tan amenaçats), són fruit de les lluites d'ahir, de les generacions que ens han precedit. Una desmemòria que no ens podem permetre.

L'any 1976, tot s'accelera, des de la JCC vivíem la política intensament, podíem canviar les coses, volíem canviar el món. **Primavera de 1976**. El govern Arias Navarro autoritza el congrés de la UGT, però també ordena detenir a un grup de joves (sis nois i dues noies) acusats de formar part de la direcció de la UJCE i preparar les movilitzacions del primer de maig. *Cuadernos para el Diálogo* es segrestat per denunciar la pràctica generalitzada de la tortura. Situació contradictòria, intent per evitar que els comunistes formin part del nou escenari. El tres d'**octubre**, amb més de 300 delegats i la presència de Gregori López Raimundo es va celebrar la **II Conferència de la JCC**. Il·legal i clandestina, per descomptat. Es va escollir un Comitè Nacional de 88 membres. Una demostració de força organitzada. El 10, 11 i 12 d'octubre, la IV Conferència de la UJCE, es fa a Catalunya (amb un acte públic davant de la premsa), 196 delegats i delegades. Visió i vocació plurinacional, internacionalista (Vietnam, Xile, operatiu Cóndor....), i europeista. Inspiració de la “Declaració de Livorno”, de 1975, una via al socialisme pròpia, diferent als “països del socialisme real”.

Avui, cal girar pàgina d'un període políticament esgotat. Caldrà fer-ho sense llençar aquesta memòria combativa, i amb una visió generosa, gens nostàlgica ni indulgent. **Els somnis** que ens van impulsar a l'acció política fa ja uns quants anys (la reconstrucció de la raó democràtica, els drets i la justícia social, amb una visió universal), **són més vigents que mai.**”

Terrassa, maig i setembre de 1976

10 de setembre de 1976. Manifestació per demanar la llibertat l'amnistia i l'Estatut d'autonomia. Miquel Mundet.

Segon Congrés d'Història del PSUC

6, 7 i 8 d'octubre de 2016

Comunicació de Domènec Martínez García, sociòleg (JCC/UJCE)

Títol:

Transició: 1976. JCC/UJCE, la lluita per la llibertat

La actividad de la JCC acompañó a la del PSUC en la conversión de Comisiones Obreras en una gran organización de masas, en la creación de la Asamblea de Catalunya, y en la promoción de las grandes acciones populares que hicieron de Cataluña el principal bastión de la lucha contra el régimen. Fue decisiva, además, su participación para la formación de las JJCC a escala de toda España y en el restablecimiento de relación de cooperación internacional con los jóvenes comunistas de Italia y de Yugoslavia, y con la Federación Mundial de la Juventud Democrática (...) La división del PSUC en su V Congreso, en 1981, y, posteriormente, la desintegración de los regímenes del llamado "socialismo real" de Europa del Este y de la URSS, marcaron el declive del PSUC y de la JCC, pero su pasado constituye un capital político que debemos poner al servicio de la lucha por salvar a la humanidad del despeñadero al que la conduce el sistema capitalista dominante y la globalización liberal, y por la construcción del "otro mundo posible" sin guerras, hambre ni explotación.¹

Gregorio López Raimundo, 2006

Presentació

L'any 1976 s'accelera el combat per la conquesta de nous espais de llibertat. És una situació contradictòria, d'una banda les lluites obreres (multiplicació de vagues), les manifestacions, els festivals, manifestos unitaris i altres actes reivindicatius, marquen el camí per fer possible la sortida a la superfície de les forces opositors al règim, i particularment dels comunistes. Molta gent jove participa activament en tot aquest procés. Per altra banda el règim (amb Arias Navarro de Presidente del Gobierno, i Fraga de Ministro de Gobernación) continua detenint, torturant i processant. En les mateixes dates que s'autoritza el primer congrés de la UGT a Espanya (amb convidats de la Internacional Socialista), es denega la autorització per fer la IV Conferència de la UJCE a Madrid. Una part de la direcció és detinguda (aplicació de la llei antiterrorista i pas per la Direcció General de Seguridad) i acusada de estar preparant les mobilitzacions del primer de maig. Els grups més violents del règim assassinen

¹ Veure Gregorio López Raimundo. *Para la historia del PSUC. La salida a la superficie y la conquista de la democracia*. Península, 2006. pàgines 69/70

estudiants al carrer i a les manifestacions. El règim continua matant després de Franco. Però la “legalitat” de la dictadura és transgredida cada dia, amb noves revoltes i lluites socials, conquerint nous espais de llibertat.

Dos exemples significatius. El 3 d'octubre es reuneix la **II Conferència de la JCC**. Davant la negativa governamental a fer-la obertament en el Centre Social de “Las Arenas” de Terrassa, es fa de manera clandestina als baixos d'un institut de Barcelona². Assisteixen uns 300 delegats i delegades de seixanta localitats de Catalunya. Gregorio López Raimundo, secretari general del PSUC participa i es deixa fotografiar per primera vegada en una reunió nombrosa de militants. Pocs dies després Catalunya acull la reunió més nombrosa de joves comunistes de l'Estat. La **IV Conferència de la UJCE** que se celebra clandestinament els dies 10 i 11 d'octubre a Sentmenat. La presentació pública de les conclusions es fa el dia 12 a l'església de la Verge de Montserrat del barri del Guinardó. Participen 196 delegats i delegades d'arreu d'Espanya i representants de diferents organitzacions de les Joventuts Comunistes d'Europa. Entre ells Massimo d'Alema³, secretari general de la FGCI. Antoni Gutiérrez Díaz i Pilar Bravo, són presents representant el PSUC i el PCE.

El Segon Congrés d'Història del PSUC, coincideix amb el 40 aniversari d'aquests fets. Aquesta comunicació pretén recordar alguns prolegòmens, emmarcar aquests dos esdeveniments i els seus efectes en el combat per les llibertats democràtiques. També la dimensió federal, fraternal i internacionalista de les nostre lluites. Indestriables de les lluites i esperances amb vocació universal que ens van motivar al compromís polític. Recorda-ho avui no és gens innocent.

Antecedents o prolegòmens

Ara que som en temps d'aniversaris és pertinent recordar que les **Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya (JSU)**, fruit de la fusió dels Joves Comunistes de Catalunya, la Federació Catalana de les Joventuts Socialistes, les joventuts de la Unió Socialista de Catalunya i del Partit Català Proletari, realitzada el 5 de juny de 1936, anticipant-se a la creació del propi PSUC (el mes de juliol), era una aportació directa de la política de Fronts Popolars, com a resposta a l'amenaça més immediata: el feixisme que avançava a Europa. La gent de la JSU va defensar la legalitat republicana, va combatre el feixisme i el nazisme amb les forces resistents a Europa⁴, i a la fi de la Segona Guerra Mundial, va tornar a la clandestinitat. La guerra freda atorgava a la dictadura de Franco un paper de contenció del comunisme. La llarga nit del franquisme obligà a molts dels seus dirigents a ocupar llocs de responsabilitat en la reconstrucció del PSUC i les seves organitzacions clandestines. Fet que comportava afusellaments, detencions, tortures i llargs anys presó. És

² ANC. Fons PSUC. *Joventut Comunista de Catalunya. Comitè Executiu*, 23 de setembre de 1976. Recollit al llibre de Xavier Domènech “Temps d'interseccions. La Joventut Comunista de Catalunya (1970-1980)”, Fundació Ferrer i Guàrdia, 2008

³ Massimo D'Alema, fou posteriorment secretari general del Partito Democratico, i primer ministre d'Itàlia del 1998 al 2000.

⁴ Francesc Boix, JSU, tenia 19 anys quan va acabar la guerra a Espanya. L'any 1940 va ser detingut i deportat a Mathausen. Les seves fotografies (clandestines) van servir de testimoni de l'holocaust i van ser cabdals per condemnar els jerarques nazis a Nuremberg.

imprescindible rescatar de l'oblit a gent com Francesc Boix, Jaume Girabau (afusellat el 1942), Numen Mestre (afusellat el 1949)⁵, i projectar exemples de la memòria viva de la JSU: com el de la Maria Salvo o de l'Enric Pubill, per citar dos testimonis que personifiquen el compromís militant d'una generació irrepetible.

“Jo vinc d'un silenci antic i molt llarg, jo vinc d'una lluita que és sorda i constant⁶”. Durant molts anys la lluita per la llibertat era la primera de les aspiracions revolucionaries. Treure de l'anonimat centenars, milers de joves, homes i dones, que van exposar la seva llibertat individual (i molt sovint la vida) en el combat per les llibertats democràtiques, durant la llarga nit del franquisme, no és un exercici nostàlgic ni acadèmic, és una tasca imprescindible per enfortir i defensar els drets socials i els valors democràtics, banalitzats avui per la dreta neofranquista i per algunes visions nihilistes que identifiquen i equiparen la situació actual (amb totes les seves limitacions, sens dubte criticables i denunciabls) amb un règim totalitari. Sembla, de vegades, com si entre les lluites obreres de començament del segle passat i els seus referents (com en Salvador Seguí “el Noi del Sucre”, Francesc Ferrer i Guàrdia, o Francesc Layret) i les d'ara, gairebé un segle més tard, s'hagués produït un vuit històric fins... l'aparició del 15-M. Alguns dels relats “de la nova política” poden induir (a gent poc informada), per exemple, a fer creure que la repressió franquista comença amb l'execució de Salvador Puig Antich (assassinat el març de 1974). La lluita per la llibertat, la justícia social i per la dignitat va començar (o va continuar en condicions molt difícils) el dia següent després de la derrota republicana, l'any 1939. Moltes persones anònimes van protagonitzar accions clandestines on es jugaven quelcom més que la llibertat: detencions, tortures, o la mateixa vida.

M'ha semblat útil recordar-ho avui, quan algunes línies argumentals presenten al moviment dels indignats com l'inici de “totes les batalles” per la defensa dels drets socials. Oblidant que els drets socials d'avui (tan amenaçats) són fruit de les lluites d'ahir, de les generacions que ens han precedit. Un moviment per altra banda, imprescindible, per girar pàgina d'un període políticament esgotat (el que va ser possible durant la transició per iniciar un procés democràtic i de llibertats), i que ha tingut l'enorme capacitat avui de saber aglutinar i sumar forces polítiques amb matrius i trajectòries ben diferents. Les d'arrel comunista, les ecologistes, les emergents del bé comú, i els moviments ciutadans i populars (marees, confluències, comuns, compromís), en una estratègia de canvi i de transformació social amb dimensió i vocació plurinacional, i amb voluntat d'incidir en la recuperació dels valors inicials i fundacionals de la Unió Europea.

Però tornem al fil conductor d'aquests prolegòmens dels anys 50 i 60. Hi ha un llarg camí de sacrificis i també de fracassos, “vagues generals polítiques i vagues nacionals”, un voluntarisme i capacitat de reflexió, sens dubte poc objectiva (poc ajustada a la realitat), però que van ajudar a propiciar les mobilitzacions dels miners, dels treballadors de la indústria, les diverses lluites

⁵ El 17 de febrer de 1949 va ser afusellat al Camp de la Bota, conjuntament amb Joaquim Puig Pidemunt, director de Treball, Àngel Carrasco i Pere Valverde.

⁶ Raimon (Jo vinc d'un silenci) i el llibre *Notícia de la negra nit*, de l'Associació Catalana d'expresos polítics, 2001, testimonien aquest combat per la llibertat i la dignitat.

obreres dels anys 60, un cicle de conflictivitat social sense precedents i la seva articulació amb les aspiracions democràtiques dels estudiants, amb les anomenades forces de la cultura, i altres sectors populars.

L'antifranquisme s'organitzava i es nodria de gent jove. Al caliu de les lluites obertes pels universitaris i amb l'aparició de un nou moviment obrer format, fonamentalment, per generacions joves que no havien viscut la Guerra Civil, sorgeix la necessitat de crear un marc flexible i capaç d'organitzar les noves incorporacions. La política de "reconciliació nacional" preconitzada pels comunistes constitueix un factor decisiu. És en aquest escenari (primera meitat dels anys seixanta), i a instàncies del PCE i del PSUC, quan es pren l'acord d'impulsar la creació de les Joventuts Comunistes. Cal recordar tanmateix, que la dictadura reprimia amb molta violència. Julián Grimau, dirigent del PCE va ser afusellat el 20 d'abril de 1963, després d'haver estat terriblement torturat (i llençat per una finestra) a la Dirección General de Seguridad (DGS).

La segona meitat dels anys seixanta, està marcada per dues fites molt importants, d'una banda *La Caputxinada*, amb la creació del Sindicat Democràtic d'Estudiants (SDEUB), d'altre les eleccions sindicals (aprofitant la convocatòria del sindicat vertical), amb la victòria de les llistes impulsades per CCOO, ambdues l'any 1966. Les cançons d'autor, el teatre independent, la lluita per la cultura, formen part d'un mateix fil conductor. El PSUC, i també altres formacions polítiques d'esquerres, incrementaven la seva militància amb gent jove.

Joventut Comunista de Catalunya

Terrassa la Roja⁷: Vaig ingressar al PSUC el primer de maig de 1966, tornant de la concentració a Les Planes, promoguda per les incipients Comissions Obreres. Tenia 17 anys. Em van proposar organitzar-me a la Joventut Comunista, on s'havien creat un parell o tres de cercles, que eren grups reduïts (màxim 5 o 6 persones) que constituïa la base de l'organització. Teníem un responsable polític, un d'organització, el de finances, el de propaganda, y el dels moviments respectius (barris, instituts, centres juvenils, moviment obrer,...). Per ser militant de la JC calia pagar una quota mensual que servia per finançar les tasques d'agitació i propaganda. Però l'activitat principal era l'anomenat "treball de masses", que consistia bàsicament en anar als llocs on hi havia joves. El Club JG (Julián Grimau, pels iniciats) va adquirir un protagonisme destacat com a centre de debat polític i de proselitisme per la JC⁸. Consol Hernández era una de les militants més joves, 15 anys. També el local de la JOC i d'altres centres juvenils als barris, que molt sovint s'obrien sota la cobertura dels capellans progressistes: Sant Llorenç, Ca n'Anglada, Egara, La Maurina, entre d'altres. Aquest aprenentatge es complementava amb una altre escola no menys significativa a Terrassa: les assemblees de les Comissions Obreres que es feien els diumenges al matí al camp, principalment a la Font de les Canyes. Cipriano García, *El Cipri*, era la veu amb més autoritat de totes les

⁷ Veure *El combat per la llibertat: Memòria de la lluita antifranquista a Terrassa (1939-1979)*. Josep Lluís Lacueva, Manuel Márquez, Lourdes Plan. Editat per la Fundació Torre del Palau 2007.

⁸ La importància d'aquest club JG ha estat recollit a *Elogio a la militància. La historia de Juan Rodriguez comunista del PSUC*, Barcelona. El Viejo Topo, p. 173

persones que parlaven. Ens aplegàvem entre 50 i 100 persones per parlar de la carestia de la vida, els baixos salaris i les reivindicacions i lluites obreres. També confluïen representants de les diferents formacions antifranquistes (troskistes, maoïstes, internacionalistes, felipes). Cal fer esment que durant aquella època ja ens acusaven als *psuqueros* de revisionistes o socialdemòcrates, gairebé considerat un insult!. També es recollien diners per les famílies dels presos. Les manifestacions a la Rambla es van prodigar. La del 27 d'octubre de 1967 va ser molt sonada. La policia va disparar i van ferir greu un company de la Joventut Comunista: Antonio Cabello⁹. Com va deixar escrit Cipriano García a *La nostra utopia, PSUC, Cinquanta anys d'història de Catalunya*, “van aparèixer nous joves comunistes plens d'entusiasme. Ells foren els precursors de la creació de la Joventut Comunista, primer a la seva ciutat, i més tard van fer un paper decisiu en la seva extensió al Vallès i a Catalunya”.

L'any 1968, en qualitat de responsable de les Joventuts Comunistes em vaig incorporar al Comitè Local del PSUC de Terrassa. La primera reunió va ser per discutir el document de la direcció del PSUC condemnant l'ocupació de Praga pels tancs soviètics. Per defensar la posició del CE va venir el company Josep Pardell, amb una indumentària poc habitual per la militància obrera de Terrassa: corbata, caliquenyo, i ulleres de cul de vidre. Aquell agost de 1968, els tancs del Pacte de Varsòvia liquidaven l'intent del Partit Comunista Txecoslovac d'Alexander Dubcek, d'avançar per la via democràtica cap a un socialisme amb rostre humà. Un episodi que va provocar fractures internes que es van manifestar, amb tota la seva cruesa, anys més tard al PSUC/PCE i altres partits comunistes europeus.

Aquí, mentrestant, lluitàvem per coses òbvies. La lluita per la llibertat, la democràcia, i el socialisme era el nostre comú denominador. Un tríptic sens dubte sobrevalorat, però imprescindible per construir els nostres somnis i utopies. El context era gris, opressiu, la manca de llibertat era evident, els barris i les ciutats creixien desordenadament, les fàbriques treballaven a tot drap en condicions d'explotació, l'ensenyament era arcaic (l'accés a la Universitat reservat a l'abast de les classes altes) i calia lluitar i revelar-se: pel dret de reunió, d'expressió i d'associació. Interpretàvem el socialisme com un ideal, una perspectiva de canvi de model, una societat sense opressions, discriminacions ni exclusions: igualtat i justícia social.

Una combinació de somnis i utopies necessàries, imprescindibles, per ficar-nos en aquest combat. Volíem canviar el món. Per això era necessari un fil conductor importantíssim: el valor de la organització i la militància. *Les idees no viuen sense organització*, hem recordat recentment. “Adherir-se a un moviment vol dir assumir una part de la responsabilitat dels esdeveniments que es preparen” deia Gramsci. El que de veritat ens feia forts, era la presència i implicació, com a joves comunistes, en els moviments capdavaners, a les fàbriques i les lluites obreres, les incipients CCOO i les Comissions Obreres Juvenils, a les vagues, les manifestacions i les assemblees, als instituts de batxillerat, als barris, als centres juvenils. És ben cert que als anys 60 i 70 molts i moltes militants comunistes (de diferents signe) estàvem persuadits que

⁹ Vegeu Xavier Marcet a “De Terrassa la Roja a Terrassa com a problema” a “Història de Terrassa segle XX, *Diari de Terrassa*, 1993-1994.

podíem canviar les coses. Com s'explica si no que nois i noies molt joves, de 15, 16, 17, 18 anys s'organitzessin en cercles, cèl·lules, comitès..., en plataformes, desafiant detencions, tortures, processaments, consells de guerra, expedientes, acomiadaments? La militància no era cap frivolitat i la repressió tampoc. Un parell de dades, l'any 69 (estat d'excepció, tribunals i jurisdiccions militars) a la galeria de menors de La Modelo hi havia més de 30 militants de la JC¹⁰, a més a més de les noies detingudes a la presó de dones de la Trinitat. El TOP, Tribunal de Orden Público, va obrir 22.700 procediments que van afectar a més de 50.600 persones. De les 9.000 persones processades, 1.700 eren menors d'edat, i el 50% de totes les persones processades (4.500) no superaven els 25 anys¹¹.

La militància comunista (la bèstia negra de la dictadura) volia dir cites i reunions clandestines, escriure, editar i repartir publicacions subversives, fer pintades amb missatges prohibits, compartir idees transgressores, participar en la lluita social, promoure vagues i manifestacions, amb totes les conseqüències abans enunciades. I no ens enganyem: érem una minoria. Moltes de les persones que avui critiquen la transició (sens dubte amb insuficiències i aspectes criticables) obliden interessadament aquest fet: la correlació de forces. També hi havia els que consideraven que no es donaven les condicions objectives (la cosa no estava prou madura, deien, però calia estar preparats per accedir al govern en una situació democràtica). La gent del PSUC i de la JCC fugíem d'actituds passives (si no es donen les condicions, caldrà generar-les) i també de qualsevol tàctica avantguardista, redemptora "pocs i bons", procuràvem justament el contrari: tocar de peus a terra, treballar arrelats a la gent, fent servir aquell vell distintiu de la JSU, "Tot el que és jove ho fem nostre"... i utilitzant tots els espais potencials per l'acció política i per canviar les coses. Repudiant l'acció violenta i terrorista com a pretesa forma d'acció política. Aprenent d'una realitat nova, canviant, més plural, complexa i diversificada, on arrelaven les preocupacions, els neguits, les reivindicacions i també les emocions de la gent jove. Moviment obrer, barris, centres juvenils, instituts de batxillerat, Universitat, Assemblea de Catalunya. Érem presents a tot arreu. La militància a la Joventut Comunista era una veritable escola de formació, amb molta gent que entrava i també que sortia, molt sovint per formar part de les organitzacions del PSUC o de la Universitat (per part dels batxillers). El pas pel servei militar (obligatori) marcava un abans i un després. I així vam aprendre a ordenar un discurs bàsic i mirar de comprendre conceptes com revolució de la majoria, l'hegemonia social de les forces del treball i de la cultura, i la importància de la lluita per la pau i la solidaritat.

Diferents publicacions recullen la importància dels grups organitzats de la JC al Vallès, Barcelona, Badalona, Baix Llobregat, Maresme, Lleida, Baix Camp, Berguedà..., la seva dimensió territorial, la seva capacitat d'incidència (per exemple en la creació de les COJ, Comissions Obreres Juvenils), la importància dels manifestos unitaris i plataformes democràtiques. Andreu Mayayo va coordinar (conjuntament amb Antoni Segura i Rafael Aracil), dins dels cicles de Memòria de la Transició a Espanya i Catalunya, un monogràfic

¹⁰ Recordo haver compartit cel·la amb Víctor Ríos (responsable de batxillers de Barcelona). En un altre galeria hi havia Joan Baptista Güell (més tard, l'any 1971, el meu relleu, com a Secretari general de la JCC de Catalunya, 1971/72).

¹¹ El TOP. La represión de la libertad (1963-1977) de Juan José Aguila. Planeta 2001.

sobre *Els joves de la Transició*, 2003, que va permetre conèixer les organitzacions polítiques juvenils de la transició, entre elles i de manera destacada figura la Joventut Comunista de Catalunya. Xavier Domènech Sampere l'autor de *Temps d'interseccions. La Joventut Comunista de Catalunya*. Fundació Ferrer i Guàrdia, 2008, (on apareixen moltes de les persones protagonistes), afirma el següent “La història de la Joventut Comunista de Catalunya durant els darrers anys del franquisme, i especialment durant aquells anys que s’han vingut a anomenar de transició, és la història de la segona organització política en nombre d’efectius de tot l’antifranquisme, i en alguns indrets del nostre país senzillament la història de l’organització política més important de la lluita per la democràcia.”

Els anys 1970/71 són molt actius política i socialment. Uns exemples: vaga indefinida a AEG (febrer, març, abril) de Terrassa, amb 370 acomiadaments, i amb moltes detencions de gent del PSUC i de la JC. Consell de guerra de Burgos (desembre): manifestacions i vagues per salvar els sis militants d’ETA condemnats a mort. El mes d’octubre de 1971, i durant la vaga obrera de Seat, és assassinat el treballador Antonio Ruiz Villalba, i el 7 de novembre es constitueix l’Assemblea de Catalunya. És en aquest clima efervescent que es produeix un salt significatiu en el procés d’organització de la JC.

El mes de juliol de **1970 es constitueix el Comitè Nacional de la Joventut Comunista de Catalunya**. La reunió es celebra en una casa a les afores de Barberà del Vallès, amb una preparació molt estricta i rigorosa, d’acord amb el criteris d’en Roman (Josep Serradell). Participen unes 20 persones, els responsables de les principals organitzacions de les joventuts comunistes del país. Des del Baix Ebre, terres de Lleida, de Girona, Baix Camp, Vallès, Baix Llobregat, Maresme, Bages, Badalona, Barcelona... Comença a les 20 hores d’un dissabte i finalitza a les 9 hores del dia següent. S’elegí una direcció (el Comitè Nacional), un responsable polític i un Manifest¹². La JCC es definia com una organització política de la joventut, independent, una organització nacional catalana, identificada amb la política del PSUC i federada dins de la UJCE. La JCC va constituir la principal organització juvenil antifranquista durant els anys 60 i 70 a Catalunya. Pel nombre d’afiliats, per la influència de la seva militància als moviments de joventut organitzats i per la seva capacitat per articular propostes i polítiques unitàries¹³. Eduard Jiménez (dirigent de l’ensenyament secundari a Barcelona, i de la JCC), al llibre anteriorment esmentat afirma “rebregant papers, m’he adonat que en efecte he reviscut uns moments que van ser tan i tan especials que m’han portat a situar-los com els més intensos de la meua vida”. La immensa majoria de les persones que vam militar a la JCC tenen un bon record. Així ho vam constatar a l’acte commemoratiu del 35è aniversari de la constitució del Comitè Nacional de la Joventut Comunista de Catalunya, el 9 de juny del 2005¹⁴.

¹² Veure acta de la reunió constituent a *Temps d'interseccions. La Joventut Comunista de Catalunya (1970-1980)*, autor Xavier Domènech Sampere. Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, 2008. Amb pròleg d’en Jordi Serrano.

¹³ *Els joves de la Transició. Memòria de la Transició a Espanya i a Catalunya. Volum IV*. Edicions de la Universitat de Barcelona, 2003. Centre d’Estudis Històrics Internacionals. Editors Rafael Aracil, Andreu Mayayo i Antoni Segura.

¹⁴ Aquest acte va ser presidit pel conseller Joan Saura, i va comptar amb els testimonis de Joaquim Fradera, Andreu Mayayo, Clara Ponsati, Josep Maria Riera i Domènec Martínez. Amb salutacions de la Maria Salvo, representant de les JSUC, de Laia Ortiz, coordinadora nacional de JEV, i també de Jordi

La nostra generació, la de la JCC de la transició, no tenia les possibilitats de viatjar i conèixer altres països com tenen ara les generacions actuals. No existia internet ni les anomenades xarxes socials digitals, però vam créixer políticament i emocionalment amb les imatges de la “heroica resistència del poble del Vietnam”¹⁵. Internacionalisme i antiimperialisme, avui tan foragitat del llenguatge políticament correcte. Solidaritat amb el poble de Xile, i amb el seu president Salvador Allende, socialista. Pròleg del que vindria poc després a l'Argentina, Uruguai, Paraguai, Brasil, amb l'operatiu Condor, la desaparició de milers de persones, moltes d'elles adolescents, i la complicitat criminal dels EEUU (justament ara s'ha produït la primera condemna, a l'Argentina, en una sentència sense precedents). Mentrestant a la vella Europa es feien possibles alguns dels nostres somnis i esperances: la caiguda dels coronels a Grècia i la revolució dels clavells a Portugal. Nosaltres seríem els propers, afirmàvem. Europa ens esperava: París i Roma la nostra *Meca*, espais vibrants de llibertats (en plural) i d'idees de progrés. Amb passaport fals i amb una gran dosi de voluntarisme i romanticisme vam viure el III Congrés del PSUC, l'any 1973, el míting de Ginebra amb Dolores Ibárruri, *La Pasionaria*, l'any 1974, i les reunions del Comitè Central a París i Roma (1976). Albiràvem la possibilitat de formar part, després d'una llarga dictadura, d'una Europa de la llibertat i dels valors democràtics.

1976. La lluita per la llibertat, la ruptura democràtica

És un tema recurrent interrogar-nos sobre el que va ser i el que va significar la transició democràtica. Ni un compendi de virtuts com afirmen, paradoxalment, algunes de les forces que poc s'identificaven amb els valors democràtics, ni tampoc una enganyifa com afirmen d'altres.

*“Durante ocho meses cruciales, los que transcurren desde noviembre de 1975 hasta julio de 1976, se puso en juego el futuro democrático de España. Fue entonces cuando la izquierda reforzó su batalla en toda regla por la amnistía política y por los derechos sindicales y políticos (...) La democracia no se regaló, se peleó en la calle (al menos por bastantes). Todavía hoy la versión de que la democracia “se otorgó” o “se concedió”, en el mejor de los casos, se pactó sin más en las alturas, actúa como traba para tener una cultura democrática profunda, un ilustrado sentido común democrático.”*¹⁶ Nicolás Sartorius, autor conjuntament amb Alberto Sabio, d'un magnífic assaig sobre el final de la dictadura, afirma “no se trata ni de glorificar la Transición hasta el ridículo ni de condenarla como una traición sin paliativos, pero conviene valorar ante todo que fue una manera pacífica de acabar con un régimen dictatorial que había durado casi cuarenta años y que había abierto una brecha que a muchos parecía insalvable.”

Serrano i Xavier Domènech. Veure opuscle de *Nous Horitzons* núm 20, el pensament i l'acció.

¹⁵ Al Primer de Maig de 1969, a la Font de les Canyes, vaig llegir uns fragments del llibre “Crímenes de guerra en Vietnam”, editat pel Tribunal de Bertrand Russell, 1966.

¹⁶ Nicolás Sartorius y Alberto Sabio. *El final de la dictadura. La conquista de la democracia en España, noviembre de 1975/junio de 1977*. Temas de hoy. 2007.

A Catalunya tot s'accelerava, les manifestacions al carrer impulsades per l'Assemblea de Catalunya el gener i febrer de 1976, amb els crits de Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia, marquen una tendència irreversible de "sortida a la superfície". El mes de març es constitueix la *Taula de Joves de Catalunya* que impulsarà el *I Congrés de la Joventut de Catalunya*. La gent de la JCC estava molt present, tant en les mobilitzacions al carrer com en l'articulació d'instàncies unitàries i dinàmiques de participació ben plurals.

Però aquest no era un camí de roses. Incorporo de nou la reflexió de Nicolás Satorius: *"algunos acontecimientos acaecidos entre noviembre de 1975 y junio de 1977 echan por tierra esa visión mitificada de unos años no exentos de traumas y de sangre. La violencia franquista, irracional en sus últimos objetivos, actuó de manera perfectamente racional en los medios, y el entramado represivo de la dictadura se mantuvo hasta el final y con vocación de permanencia. Por eso sería un craso error trivializar los estertores del franquismo y tomárselos a la ligera."* Algunes dades en relació a les detencions per causes polítiques: 4.317 procediments incoats pel TOP l'any 1975, i 4.795 l'any 1976. Cal recordar, a més a més, que l'any 1975 es declara l'estat d'excepció a Euskadi i dos mesos abans de la mort de Franco, el 27 de setembre són executats 5 joves: tres militants del FRAP i dos militants d'ETA. Cinc obrers morts i desenes de ferits a Vitoria per l'acció policial, el març de 1976. El 23 de gener de 1977 va ser assassinat l'estudiant de 19 anys Arturo Ruíz pels pistolers de *Fuerza Nueva*. L'endemà María Luz Nájera, estudiant de sociologia queia amb el cap destrossat per l'impacte d'un pot de fum disparada pels antidisturbis. Però el pitjor encara estava per arribar. Vaig viure a Madrid, amb altres companys de la UJCE, la tràgica nit del 24 de gener de 1977. L'assassinat dels advocats laboralistes d'Atocha, 55. Resultat cinc morts: Javier Sauquillo, Javier Benavides, Enrique Valderia, Serafín Olgado i Ángel Elías Rodríguez, a més a més de quatre persones ferides greument. Com és sabut l'enterrament, un dels actes més emotius i de ràbia continguda, va constituir una demostració de força i d'ordre democràtic del PCE i CCOO, accelerant la pressió per la legalització dels comunistes.

Retornem a la primavera de 1976. *"En el mes de abril de 1976 el Ministro de la Gobernación, Manuel Fraga Iribarne tomaba dos decisiones bien distintas para el mismo fin de semana: en Madrid autorizaba el primer congreso legal de la UGT desde la República, que era el XXX, y ordenaba detener a un grupo de jóvenes (...) aplicación de la ley antiterrorista vigente en aquel momento y sometimiento a duros interrogatorios en la Dirección General de Seguridad. La acusación: pertenecer a la UJCE (Unión de Juventudes Comunistas de España) y preparar las movilizaciones del primero de mayo, lo cual era cierto, como también lo era que no teníamos nada de terroristas¹⁷."* Aquesta introducció escrita per Ángel Ezama a una "crònica de la transició democràtica, abril/octubre de 1976", un treball coral (Ángel Ezama, Elia Martínez, Fermín Aparicio, Víctor Viñuales, Rafael Carmona, Concha Fondo, Domènec Martínez)¹⁸, serveix per dibuixar l'ambient d'aquell temps. El

¹⁷ *Cuando éramos jóvenes y comunistas. Crónica(s) de la transición democrática (abril a octubre 1976)*. Octubre de 2004. Edición en PDF.

¹⁸ El cas d'Elia Martínez, de 23 anys, i embarassada, va ser recollit per la premsa internacional Süddeutsche Zeitung, i reproduït al llibre anteriorment citat: *El final de la dictadura*, Nicolás Satorius,

setmanari *Cambio16* d'aquella setmana d'abril afirmava a la seva editorial “*La situación actual es clara y temible: el gobierno no gobierna y, por eso mismo, la oposición y los inmovilistas del régimen cavan cada vez más hondas sus trincheras preparándose para un choque frontal que ganarán a corto plazo los de siempre, y Dios nos salve.*” El Grup Cristià de Promoció i Defensa dels Drets Humans (Barcelona) va editar una separata “Contra la represión y la libertad”, dins de l'informe *Tortura No* relatant aquests fets, que no eren els únics. *Cuadernos para el Diálogo* afirmava en una portada que no va arribar a veure la llum “pretendíamos informar sobre un tema delicado y doloroso: la tortura en España”. La tortura (el que volia dir persecució i violència policial justificada pel règim amb la complicitat dels tribunals franquistes), estava present en centenars d'expedients. La resignació no va ser la resposta. Tot el contrari.

(En aquest sentit cal deixar constància que el dia 29 de maig de 1976 va tenir lloc a Terrassa el primer míting del PSUC, amb un pavelló d'esports (SFERIC) ple de gom a gom, amb una gran pancarta “Socialisme en llibertat”. Jo m'ho vaig perdre perquè estava a la presó de Carabanchel. Aquell mateix any es va celebrar, també a Terrassa la primera manifestació de l'11 de setembre, en llibertat. La manifestació més multitudinària fins llavors a la ciutat).

Aviat farà 40 anys de dos fets significatius. El primer, la **II Conferència de la JCC** (3 d'octubre de 1976), amb més de 300 delegats i la presència de Gregori López Raimundo. Era la primera vegada que es deixava fotografiar en una reunió clandestina. També va assistir Àngel Ezama, cap visible del secretariat polític de la UJCE, i representants de diferents organitzacions i moviments juvenils de Catalunya. Manolo Vázquez Montalban va fer una crònica a *Triunfo* i *Por Favor*, va publicar una fotografia¹⁹. Entre les seves resolucions²⁰ figura el suport al Congrés de la Joventut; la creació d'organismes unitaris, a escala local, vinculats a la Taula Coordinadora d'Entitats i Moviments Juvenils de Catalunya; enfortir el moviment de batxillers, i la lluita pels drets sindicals de la joventut treballadora i del camp. Es va escollir un Comitè Nacional de 88 membres. Josep M. Riera va ser escollit com a nou secretari general de la JCC.

Dues setmanes més tard es reuneix la **IV Conferència de la UJCE** (també clandestinament davant la denegació del permís corresponent per part Ministerio de Gobernación), que va tenir lloc els dies 10, 11 a Sentmenat (el seminari) i la presentació pública de les seves conclusions el dia 12 a Barcelona (a l'església de la Verge de Montserrat del barri del Guinardó). Als documents aprovats es diu que s'ha celebrat la IV Conferència amb la presència de 196 delegats i delegades de *la JC de Madrid, Euskadi, Galicia, Catalunya, Illes, Extremadura, Andalucía, Asturias, País Valencià, Murcia, Albacete, Aragón, Castilla la Nueva, Castilla la Vieja, León y Emigración*. Amb la presència de Pilar Bravo i Antoni Gutiérrez Díaz, en nom del PCE i del PSUC. Es van debatre tres ponències presentades per Àngel Ezama, Domènec Martínez i Víctor Viñuales. Es va escollir un Secretariat polític, i a Àngel Ezama com a secretari general, a qui vaig substituir més tard, a l'incorporar-se al servei militar. L'acte de presentació de la direcció i conclusions de la IV

pàgina 292.

¹⁹ *Triunfo*, 16.10.1976 i *Por favor* 18.10.1976

²⁰ Veure *Treball* de l'11 d'octubre de 1976.

Conferència es va fer a cara descoberta amb periodistes convidats i va ser conduït per Josep Palau (un gran dirigent de la JCC i gran comunicador), i amb la presència de representants de diferents moviments i organitzacions polítiques juvenils de l'Estat i de la JC d'arreu d'Europa, així com de la FMJD "la Federació Mundial de la Joventut Democràtica". Entre ells Jean Michel Català, secretari general del Moviment de la Joventut Comunista de França; de Jean Charles Negre, secretari general de la Federació Mundial de la Joventut Democràtica (la internacional de les Joventuts Comunistes); de Massimo d'Alema, secretari general de la Federació Juvenil Comunista d'Itàlia (FGCI); i també representants de la JC de Bèlgica, Grècia, Xile i del Front Polisario. Cal destacar la capacitat organitzativa de la JCC, i particularment, de l'equip de la JC de l'Emigració, amb José Manuel Fernández al davant. Era la primera vegada també que es feia a l'interior una reunió de militants comunistes tan nombrosa. Segons es va recollir a *Horizonte*²¹, corresponsals de 16 diaris, revistes i agències van estar presents. Entre ells el periodista Xavier Vinader.

Dos elements més a destacar i que cal posar en valor vist amb una certa perspectiva. La visió plurinacional i la dimensió i vocació europeïsta. La IV Conferència va consolidar la UJCE com una organització amb vocació federal. "La Joventut Comunista de Catalunya, Joventut Comunista Galega i Euskadiko Gazteria Comunista, són organitzacions nacionals, autònomes i independents amb els seus òrgans de direcció propis i específics. A la vegada aquestes organitzacions són part integrants de la UJCE, el que fa possible la unitat dels joves comunistes dels diferents pobles d'Espanya, amb el respecte estricte a la seva personalitat específicament nacional." Eren temps en que cultivàvem activament les relacions de fraternitat i de coordinació entre les diferents organitzacions de l'Estat que lluitàvem contra la dictadura. El combat per la llibertat, que volia dir integrar drets democràtics, socials i nacionals, mai va confondre, des de la perspectiva d'esquerres, i particularment el PSUC, Espanya com l'opressor a combatre, sinó el seu règim feixista.

La presència significativa de representats i dirigents europeus tenia a veure amb la definició de la política pròpia, autònoma, particularment dels comunistes espanyols i italians (el PSUC hi va participar molt activament) que van subscriure l'any 1975 la coneguda com la "*Declaració de Livorno*". Un text que configurava una via al socialisme i un model radicalment diferent als dels "països del socialisme real". Val la pena recordar-ho: "Els comunistes italians i espanyols declaren solemnement que en la seva concepció de l'avenç democràtic devers el socialisme en la pau i la llibertat expressa, no una actitud tàctica, sinó un convenciment estratègic, que neix de la reflexió sobre el conjunt d'experiències del moviment obrer i sobre les condicions històriques específiques dels respectius països en el context europeu occidental. És una tasca comuna dels comunistes i del conjunt de les forces democràtiques donar satisfacció real a aquelles necessitats socials i a aquells valors humans de llibertat, de justícia i de civilització que el capitalisme sacrifica i aixafa cada cop més, amb la seva acció per la solució dels problemes plantejats a les grans masses populars i al conjunt de la societat."²²

²¹ *Horizonte*, publicació de la UJCE, Febrer del 1977.

²² Veure PSUC: *Per Catalunya, la democràcia i el socialisme*. Barcelona. L'Avenç, 1976

En el marc de l'Assemblea de Catalunya (Llibertat, Amnistia, Estatut d'autonomia, i Coordinació dels pobles d'Espanya, que molt sovint s'oblida) la JCC va incorporar el *Dret de vot als 18 anys*. Campanya que vam escampar a la resta de l'Estat i també fora. Jo vaig tenir el privilegi de participar, en nom de la UJCE, en un miting a Atenes, organitzat per la JC de Rigas Feraos (les joventuts eurocomunistes i precursors de l'actual Syriza) a la campanya a Grècia a favor del dret de vot als 18. La legalització del PCE, a la primavera del 77, ens va trobar (conjuntament amb Consol Hernández, José Manuel Fernández, entre d'altres) a la Universitat Lliure de Brussel·les, participant en un míting de la UJCE.

Amb aquests antecedents podem afirmar amb orgull que la generació de la JCC es va implicar, de debò, en allò que es va dir la ruptura democràtica. Mobilització al carrer i els centres de treball (més hores de vagues que mai), als barris i les universitats i ocupació de nous espais de llibertat (gens fàcil tenint en compte el protagonisme de l'exèrcit, soroll de sabres, les bandes criminals actuant contra l'oposició, assassinats de treballadors i dels advocats laboralistes), fins arribar a les eleccions del 1977. La JCC va presentar a les llistes del PSUC en Josep Maria Riera, el nou secretari general de la JCC. Amb ell la veu i les propostes de joventut es van anar obrint camí. La Constitució de 1978 proclamà al seu article 12 la majoria d'edat als 18 anys, i a l'article 48 es diu que "els poders públics promouran les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural". Els nous ajuntaments democràtics de 1979 van propiciar l'entrada de candidats i candidates de la JCC i la creació de regidories i polítiques de joventut. Igualment hi va haver representants de la JCC a les primeres eleccions al Parlament de Catalunya (1980).

Estàvem iniciant un nou camí democràtic. Un punt de partida ple d'esperances com es va evidenciar amb el gran resultat de les eleccions municipals (1979) i les autonòmiques (1980) per part del PSUC, però també d'incerteses i amenaces. La greu crisi econòmica i el terrorisme d'ETA no eren les úniques. El cop d'estat del 23-F de 1981, una expressió més de la nova recomposició de les aliances internes i externes dels poders econòmics i dels poders fàctics. Per altre banda els partits comunistes dels països socialistes (el socialisme real, que es reivindicava com l'únic model possible) dificultaven l'expansió de les forces comunistes autònomes a Europa. Cal afegir els nostres propis errors i les divisions internes que van aplanar el camí al triomf posterior i l'hegemonia d'altres forces polítiques. A Espanya els socialistes del PSOE van rebre tot l'ajut i reconeixement de les Fundacions internacionals (i també suport econòmic) i de les socialdemocràcies europees, contribuint a la seva victòria del 82. A Catalunya, com és sabut, les forces econòmiques van facilitar (pagant la seva campanya) la decisió d'Heribert Barrera (ERC) per fer President a Jordi Pujol i possibilitar la majoria parlamentària amb CiU (La suma de PSC, PSUC i ERC hagués configurat una majoria d'esquerres). Cal recordar, igualment, que l'any 78 van segrestar a Aldo Moro²³, liquidant un possible procés de canvi a l'Europa capitalista, entre la principal força comunista, el PCI de Berlinguer i la

²³ El 1978 les anomenades Brigades Roges van segrestar i assassinar l'ex-primer ministre Aldo Moro. No són pocs els que creuen que darrera d'aquesta acció hi havia l'organització paramilitar d'extremadreta Gladio, fundada els anys 50, amb l'objectiu d'impedir l'accés al govern italià dels comunistes.

Democràcia cristiana. I a casa nostra amb la victòria de Felipe González amb el referendun sobre l'OTAN (d'entrada NO) 1986, s'iniciava un nou temps. Els poders fàctics, les trames secretes com l'Operació Gladio, i el nou ordre econòmic (liberalisme i desregulació), que després de la caiguda del mur de Berlín, s'han apropiat descaradament de les instàncies econòmiques i financeres mundials, imposen les seves lleis i polítiques, provocant desigualtats socials intolerables (l'1 per cent de la població concentra tanta riquesa com el 99% restant), la crisi ecològica planetària, i fins i tot, el segrest i la manipulació de la voluntat democràtica²⁴.

És ben cert com afirma Andreu Mayayo “que el discurs oficial de la Transició ha condemnat al silenci la banda sonora de les mobilitzacions socials i l'hegemonia democràtica al carrer (...) Tanmateix de tots els moviments socials ignorats, per a nosaltres, el més punyent és el moviment juvenil. Ens han fet fora de la història i de la memòria d'una forma insultant. Si hi ha algun protagonista destacat en aquest procés polític, són sens dubte els joves, que van viure amb intensitat el canvi democràtic, en un procés de socialització intensa”²⁵.

És indignant observar avui amb quina frivolitat s'intenta acusar a les forces que de veritat s'enfrontaven a la dictadura “de no haver fet més” i d'haver “claudicat” en les seves aspiracions democràtiques durant la transició. Una manera de banalitzar la importància de les lluites socials, l'organització, i el compromís militant de molta gent en el combat, gens fàcil, per conquerir la llibertat. Frivolitat i desconeixement, tampoc gens innocent. Dir que la Transició va ser una “enganyifa” és oblidar qui hi havia al carrer plantant cara al franquisme. És ignorar qui va guanyar les eleccions, i quina va ser la representació dels comunistes, un escàs 10% a tot l'Estat (PSUC un 18%). Aquesta va ser la veritable dimensió del vot rupturista. La Transició i la Constitució responien a aquesta representació desigual.

El fet que ara jutgem amb una visió crítica (mancances i limitacions evidents) la transició, i reivindicuem un nou procés constituent no significa llençar a les escombraries o minimitzar la memòria de la lluita democràtica i el combat desigual per les llibertats. Ans al contrari, cal recordar constantment que les dretes desacomplexades d'avui mai han condemnat el franquisme (ni altres dictadures militars), ni van arriscar per una Constitució democràtica, i que amb la seva majoria parlamentària han segrestat i interpretat el seu contingut d'acord amb els seus interessos. Però aquestes majories també es poden canviar i propiciar una lectura progressista i de transformació de la Constitució. Com afirma Maria Freixanet, senadora de “En Comú Podem”, “és un pensament poc d'esquerreres considerar que un poble no pot canviar i que un Estat és irreformable”.

L'afirmació “res no s'assembla més a un espanyol de dretes que un espanyol d'esquerreres”²⁶ ha fet fortuna, fins i tot amb molta gent que es considera d'esquerreres, i per descomptat independentistes. La considero profundament

²⁴ La destitució de Dilma Rousseff a Brasil és un cas recent, però no l'únic.

²⁵ Opuscle de Nous Horitzons. 35è aniversari de la JCC. 2005.

²⁶ Ramon Folch *El Periódico* a, 7 de Febrer del 2016

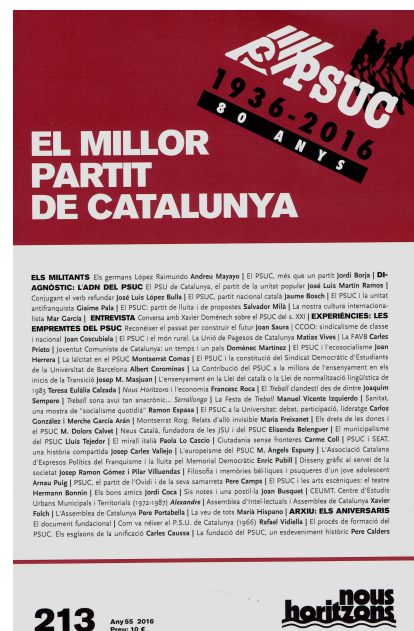
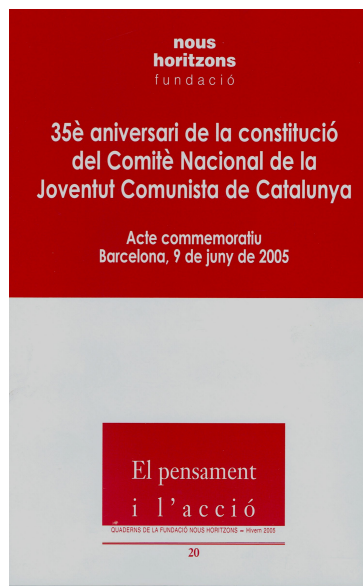
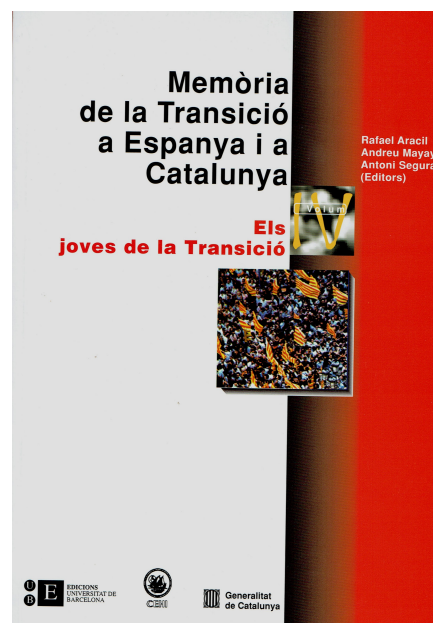
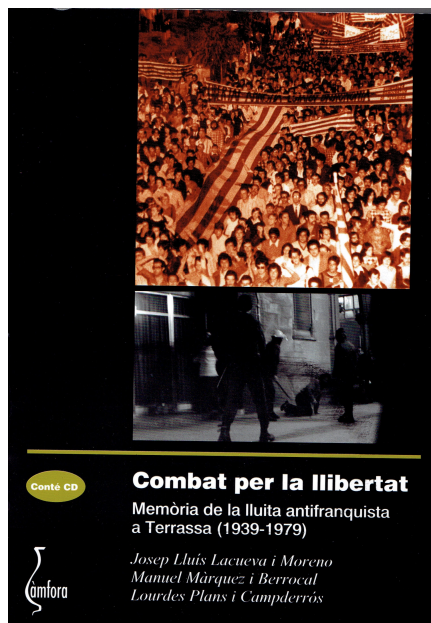
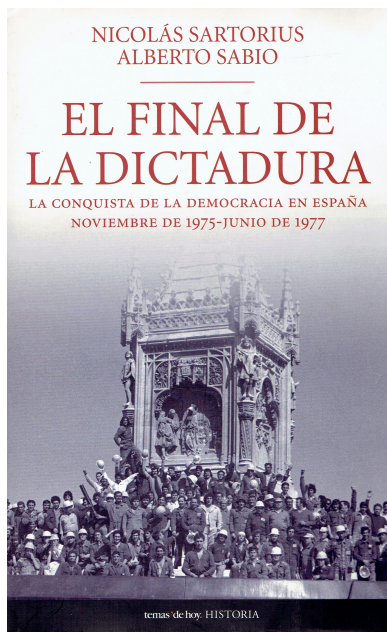
reaccionaria. És una manera simplista i reduccionista d'afirmar que els altres, "els espanyols", són diferents que nosaltres. El component diferencial "som catalans" implica, doncs, un plus de superioritat, que m'atreveixo a qualificar de sectari. És com afirmar que a la "resta de l'Estat, no hi ha res a fer, mai canviarà res". Dels espanyols i les espanyoles de l'altre costat de l'Ebre "no podem esperar res". Reaccionari i desmobilitzador. Justament el que pretenen les diferents dretes: estatals o nacionals. Si la ignorància no fos tan sectària, un repàs per la nostra història recent (la de la meva generació) ens ajudaria a entendre la contribució de les lluites dels miners d'Astúries, de la gent d'Euskadi, dels jornaleros andalusos, dels estudiants a Madrid..., per una Espanya i una Catalunya democràtica. Afortunadament el nou mapa de majories progressistes a les Illes, País Valencià, Aragó..., i els *nous governs municipal del canvi* invaliden la falsa afirmació immobiliària "de que no hi ha res a fer". (La recent victòria del PP en les eleccions del 26J, molt lluny de la majoria absoluta de l'any 2011, tampoc invalida aquesta afirmació). És també una esperança per recuperar majories de progrés en l'Europa que avui ens produeix perplexitat i vergonya.

Avui, amb motiu del 80 aniversari del PSUC, les noves circumstàncies excepcionals, ens interpel·len a totes i a tots, a fer un a lectura crítica d'aquesta experiència vital (amb una visió gens nostàlgica ni gens indulgent), sinó com un incentiu per repensar-ho tot, i per facilitar, amb les noves generacions (veritables i legítims protagonistes), els nous espais de debat, de reflexió i d'acció que permetin reconstruir la raó democràtica, els valors, els drets i la justícia social.

Domènec Martínez García
Sociòleg

Secretari general de la JCC 1970, 1971/76 i membre de la direcció UJCE 1975/77. Va ser membre del Comitè Central del PSUC, escollit al III Congrés, i membre del Comitè Executiu fins 1981. Afiliat actualment a ICV Terrassa.

Bibliografia

Barcelona, 3 d'octubre 1976

10, 11 i 12 d'octubre 1976 (Sentmenat i Barcelona)

IV CONFERENCIA

Como ha informado en España toda la prensa, ha tenido lugar en Barcelona la IV Conferencia de la Unión de Juventudes Comunistas de España. Entre sus resoluciones destaca: Edición del carnet 1977, campaña para alcanzar 100 mil nuevos jóvenes afiliados a la organización y la elección de una Comisión Central de 96 miembros y un secretariado de 20. Ha sido elegido Secretario General ANGEL EZAMA.

Una organización que debe ser eminentemente juvenil, extraordinariamente creadora, abierta para la acción y escuela de formación en donde se eduque a la juventud en las ideas del Socialismo y del Comunismo.

LA IV EN CIFRAS

Delegados.....	196
Hombres.....	162
Mujeres.....	34
Trabajan.....	64
Estudian.....	73
Trabajan y estudian.....	59
Total detenciones...	138

ANGEL EZAMA
Secretario General de la UJCE.

En el centro, LAMER IGLESIAS, de Euzkadi, y YHANA RODRIGUEZ, de Galicia, miembros del Secretariado de la UJCE, detenidos después de la IV Conferencia.

3

